

DIDŽIOJO KORMORANO (*PHALACROCORAX CARBO SINENSIS*) SVARBA ŽUVŲ IŠTEKLIAMS IR PARAZITINIŲ KIRMĖLIŲ PAPLITIMUI KURŠIŲ MARIŲ REGIONE

Saulius Švažas^{1*}, Natalia Chukalova², Gennady Grishanov³, Žilvinas Pūtys¹, Aniolas Sruoga⁴, Dalius Butkauskas¹, Liutauras Raudonikis¹, Petras Prakas¹

¹*Gamtos tyrimų centras, Akademijos g. 2, LT-08412 Vilnius*

²*Atlanto žuvininkystės ir okeanografijos mokslo tyrimų institutas, D. Donskoy 5, Kaliningradas, 236 000 Rusija*

³*I. Kanto valstybinis universitetas, Universitetskaya 2, Kaliningradas, 236000 Rusija*

⁴*Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, LT-44248 Kaunas*

* *Gamtos tyrimo centras, Akademijos g. 2, LT-08412 Vilnius; el. paštas: svazas@ekoi.lt*

Santrauka. Buvo tiriama vienu didžiausių Europoje didžiojo kormorano kolonijų svarba žuvų ištekliams ir parazitinių kirmėlių paplitimui Kuršių marių regione. Perinčių kormoranų skaičius Kuršių marių pakrantėse per pastaruosius 30 metų išaugo nuo 0 iki 10 000 porų. Nustatyta, kad šiame regione kormoranai maitinasi 25 rūšių žuvimis. Didžiąją jų maisto dalį sudaro veršlinės ešerinių (*Percidae*) ir karpinių (*Cyprinidae*) šeimų žuvis. Ištyrus 14 didžiųjų kormoranų, rasta 17 helmintų rūšių. Tikėtina, kad itin sparčiai plintantys didieji kormoranai perneša į Kuršių marių regioną naujas parazitinių kirmėlių rūšis. Tirtuose paukščiuose nustatytos penkios anksčiau šiame regione neaptiktos helmintų rūšys. Naujų pavojingų parazitinių kirmėlių *Contracaecum rudolphii* (galimai patogeninė rūšis žmogui ir naminiams gyvūnams) bei *Paradilepis scolecina* (dilepidozės Kuršių marių karšiams sukėlėja) atsiradimas Kuršių marių regione (abi rūšys pirmą kartą aptiktos 2004 m.) siejamas su itin greitu didžiojo kormorano populiacijos išplitimu ir gausumu.

Raktažodžiai: didysis kormoranas, kormoranų mityba ir parazitinės kirmėlės, Kuršių marios.